

בש"פ 5584/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5584/19

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 7.8.2019 במ"ת 36850-12-18 שניתנה על ידי כבוד השופט א' פורת

תאריך הישיבה: ג' באלול התשע"ט (3.9.2019)

בשם העורר: עו"ד איגור גלידר; עו"ד חיים יצחקי

בשם המשיבה: עו"ד מריה ציבלין

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 7.8.2019 במ"ת 36850-12-19 (השופט א' פורת), בגדרה דחה בית המשפט את בקשת העורר לעיון חוזר בהחלטה להורות על מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. נגד העורר ונגד שני נאשמים נוספים הוגש כתב אישום המייחס להם ביצוע עבירות של סחר בבני אדם, סרסרות

וגרימה לעזיבת המדינה לשם זנות; הכל במסגרת ארגון פשיעה. בשלב מאוחר יותר, צורף לכתב האישום נאשם רביעי, אשר היה בבריחה בעת הגשת כתב האישום. על-פי המתואר בכתב האישום, פעל הנאשם כחלק מתשתית מאורגנת שנועדה להבאתן של נשים ממדינות חבר העמים לישראל, לשם העסקתן בזנות. הנאשם היה שותף לתפעול הארגון, פעל לאיתורן ולהבאתן של מספר נשים מדי חודש, ודאג לכך שתצלחנה לעבור את ביקורת הגבולות ולהיכנס ארצה, תוך ביצוע פעולות תחבולה שונות.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. במסגרת הדיון בבקשה, בחן בית המשפט המחוזי תסקיר מאת שירות המבחן, שבו נבחנה חלופת מעצר בדמות מעצר בית. בתסקיר צוין, כי נוכח התמכרותו של הנאשם לסמים והתנהלותו המניפולטיבית, לצד הקושי של המפקחים המוצעים להציב לו גבולות, אין במעצר בית כדי להפיג את מסוכנותו ולמנוע את הישנות המעשים המיוחסים לו. לפיכך, בהחלטה מיום 27.1.2019, קיבל בית המשפט המחוזי את בקשת המשיבה והורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים. העורר הגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטה, בגדרה ביקש להפנותו להליכי גמילה בקהילה טיפולית סגורה ('מלכישוע'). בעקבות הבקשה, ערך שירות המבחן תסקיר משלים, במסגרתו עמד בשנית על התנהלותו המניפולטיבית של העורר. לדברי שירות המבחן, העורר "עסוק בעניין הצגת פסאדה חיובית, [ו]מבטא הצהרות מילוליות ללא חיבור אמיתי לצורך בגמילה". לפיכך, המליץ שירות המבחן שלא להפנות את העורר לגמילה בקהילה טיפולית סגורה, וציין כי קיים חשש מניסיונות בריחה של העורר מהקהילה. נוכח ההמלצה, בהחלטתו מיום 26.5.2019 דחה בית המשפט את הבקשה לעיון חוזר. זמן קצר לאחר מכן, הגיש העורר בקשה נוספת לעיון מחודש בשאלת מעצרו, והציג אישור שקיבל מהיחידה לטיפול בהתמכרויות בחיפה על טיפולים שקיבל בעבר. בעקבות בקשה זו נערך תסקיר מבחן נוסף, במסגרתו חזר שירות המבחן על המלצותיו הקודמות, שלא להפנות את העורר לטיפול במסגרת קהילה סגורה. הודגש, כי המוטיבציה שמראה העורר לקיום טיפול היא "הצהרתית בלבד", ואין מאחוריה כוונה כנה לשיקום. בהחלטתו מיום 7.8.2019, קיבל בית המשפט המחוזי את המלצת שירות המבחן, ובהתאם דחה את הבקשה הנוספת לעיון חוזר.

מכאן הערר שלפני.

4. לטענת העורר, שגה בית המשפט המחוזי כשדחה את הבקשה לשחררו לחלופת מעצר בקהילה טיפולית סגורה. לשיטתו, האישור שהתקבל על טיפוליו הקודמים מלמד, כי מתקיימים בעניינו המבחנים שנקבעו בבש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' אשר סויסה (15.3.2011) (להלן: הלכת סויסה), באשר לשחרור לחלופת מעצר בדמות טיפול גמילה מסמים, בעת הליכי מעצר. הודגש, כי העורר נמצא במעצר למעלה מתשעה חודשים, ובשלב זה טרם הועברו חומרי החקירה במלואם. כן צוין, כי נקבעו מועדי הוכחות החל מחודש ינואר 2020, כאשר צפוי הליך ממושך. לבסוף ציין העורר, כי יש לבחון את עניינו ביחס ליתר הנאשמים בפרשה, ובפרט ביחס לנאשם אחר (להלן: נאשם 1), אשר בעניינו הורה בית המשפט המחוזי על שחרור לחלופת מעצר במוסד 'בית חם'. זאת, בהתאם להנחיה של בית משפט זה במסגרת ערר שהגיש נאשם 1 (בש"פ 4917/19 פלוגי נ' מדינת ישראל (7.8.2019) (להלן: בש"פ 4917/19)).

5. בדיון שנערך לפני ביום 3.9.2019, שב ב"כ העורר על טענותיו לעניין חלופת המעצר. עוד הוסיף, כי התסקיר האחרון שנערך על-ידי שירות המבחן אינו מעמיק, מבוסס על שיחה שטחית בלבד עם העורר, ואינו משקף נאמנה את כנותו בנוגע לרצונו בטיפול. לדברי ב"כ העורר, ניתן ללמוד על כנותו של העורר, מבקשתו לבחון חלופת מעצר של

טיפול במוסד סגור, לעומת חלופה של שחרור באיזוק אלקטרוני. לחלופין ציין ב"כ העורר, כי אם תישלל חלופה טיפולית, הוא מבקש להורות על שחרורו של העורר למעצר בית באיזוק אלקטרוני, תחת פיקוח של אמו ובן זוגה. ב"כ המשיבה טענה מנגד, כי אין מקום להתערב ולשנות מהחלטתו של בית המשפט המחוזי. לטענתה, התסקירים מראים באופן חד משמעי, כי הבקשה אינה מונעת מכוונה כנה ורצינית לקיים תהליך גמילה. יתרה מכך, התסקירים מלמדים על כך שהחלופה המבוקשת אף תגביר את מסוכנותו של העורר, עקב חשש לבריחתו. עוד טענה ב"כ המשיבה, כי נוכח ממצאי התסקירים, אין מקום לומר כי העורר עומד בתנאים שנקבעו בהלכת סויסה.

6. לאחר שעיינתי בערר, על נספחיו, ובתסקירי שירות המבחן, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים בעל-פה, באתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות. ככלל, "העיתוי הראוי לגמילה מסמים הוא בשלב גזירת הדין וריצוי העונש" (הלכת סויסה, פסקה 7). סטייה מהכלל תעשה אך במצבים חריגים, שבהם מתקיימים התנאים המצטברים שנקבעו בהלכת סויסה, וביניהם – פוטנציאל הצלחה גבוה להליך הגמילה. שירות המבחן בחן את עניינו של העורר, פעם, פעמיים ושלוש, ולא המליץ על חלופת מעצר. התסקירים שהוגשו, מלמדים על התנהלות מניפולטיבית מצדו של העורר, ועל כך שהצהרותיו בנוגע לטיפול הן 'מן השפה ולחוץ'. אינני מקל ראש בזמן הרב שבו נמצא העורר במעצר, ובזמן שעוד יחלוף עד להכרעה בעניינו. אולם בנסיבות העניין, לא מצאתי הצדקה לסטות מהמלצתו של שירות המבחן, ולהורות על בחינת חלופת מעצר בעניינו של העורר.

7. ב"כ העורר הפנה לבש"פ 4917/19, בו קיבל בית משפט זה באופן חלקי את עררו של נאשם 1, והורה לבית המשפט המחוזי לקיים דיון נוסף ו"לשקול בחיוב" את שחרורו לחלופת מעצר. בהמשך, בהחלטתו מיום 18.8.2019, הורה בית המשפט המחוזי על העברתו של נאשם 1 לחלופת מעצר במוסד 'בית חם'. ב"כ העורר טען, כי יש ללמוד מכך גם בעניינו, ובפרט משום שחלקו של נאשם 1 בפרשה, גדול מחלקו-שלו. אולם אין להקיש מהתם להכא; כל מקרה ונסיבותיו, וכאשר בחלופה טיפולית עסקינן, אין לגזור גזרה שווה מנאשם אחד למשנהו, שכן בשאלות כגון דא ניתן משקל רב לנסיבותיו האישיות של כל עציר ועציר. כאמור, נסיבותיו האישיות של העורר אינן מצדיקות במקרה זה הפניה לחלופת מעצר במוסד גמילה.

8. אין בידי לקבל גם את בקשתו החלופית של העורר, להמיר את מעצרו במעצר בית באיזוק אלקטרוני, בפיקוח של אמו ובן זוגה. כאמור, חלופה שכזו נבחנה במסגרת התסקיר הראשון שנערך בעניינו של העורר על-ידי שירות המבחן. המפקחים שהוצעו נמצאו לא מתאימים, תוך שצוין, כי יכולתם להציב לעורר גבולות ולמנוע את הישנות המעשים המיוחסים לו – אינה מספקת. במסגרת הערר שלפני, לא הציג העורר נסיבות חדשות המצדיקות סטייה מהמלצה זו, ובחינה מחודשת של חלופת מעצר זו.

9. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, ה' באלול התשע"ט (5.9.2019).

ש ו פ ט

עמוד 3

